

DADES GENERALS

Curs acadèmic

Tipus de curs	Expert Universitari
Nombre de crèdits	15,00 Crèdits ECTS
Matrícula	700 euros (import preu públic)
Requisits d'accés	El curs està dirigit a llicenciats o graduats en medicina o infermeria
Modalitat	On-line
Lloc d'impartició	Aula Virtual ADEIT
Horari	Online

Direcció

Organitzador	Departament de Cirurgia
Col·laborador	Sociedad Española de Cirugía Taurina
Direcció	Cristóbal Zaragoza Fernández Jefe de Servicio de Cirugía General, Digestiva y CMA. Hospital General Universitario de Valencia. Cirujano-Jefe Plaza de Toros de Valencia. Luis Sabater Ortí Profesor/a Titular de Universidad. Departament de Cirurgia. Universitat de València Fernando Carbonell Tatay Jefe Unidad Cirugía Pared Quironsalud, Valencia. Cirujano Plaza de Toros de Valencia, Utiel y Requena Luis Aparicio Bellver Profesor Honorario Universitat de València Pascual González Masegosa Cirujano Jefe Plaza de Toros de Albacete

Terminis

Preinscripció al curs	Fins a 30/10/2022
Data inici	Octubre 2022
Data fi	Juny 2023

Més informació

Telèfon	961 603 000
E-mail	informacio@adeituv.es

PROGRAMA

Principis, generalitats i anatomia Quirúrgica

TEMES *HISTORICOS I FUTUR DE LA CIRURGIA TAURINA

1. Història de la cirurgia taurina i de l'assistència als ferits per asta de bou
2. Futur de la cirurgia taurina

TEMES ORGANITZATIUS I LEGISLATIUS

3. Equipament i dotació d'una infermeria d'assistència als diferents festejos. Normativa i aspectes legislatius.
4. Coneixement del vocabulari específic metge taurí i redacció del comunicat facultatiu. Legislació vigent sobre l'assistència mèdic-quirúrgica i certificacions oficials en festejos taurins, places fixes, portàtils i en *bous al *carrer.
5. Assistència organitzativa i mèdic-quirúrgica dels festejos *bous al *carrer(bous al carrer). L'experiència d'Algemesí
6. Assistència organitzativa i mèdic-quirúrgica dels festejos *bous al *carrer(bous al carrer). L'experiència de Castelló
7. Assistència organitzativa i mèdic-quirúrgica dels tancaments de Sant Fermín.
8. Assistència específica a altres festejos populars taurins distints a bous al carrer y Sant Fermín.
9. Organització i assistència en els contratemps en l'estesa.
10. Valoració de la gravetat i descripció de les lesions. Com ha de fer-se el comunicat dels ferits per asta de bou. Llibre d'infermeria.
11. Relació equipe metge i autoritats previ a l'inici de l'espectacle en places de bous i festejos populars.
12. Preparació i ordenació del material per a infermeries de places de bous i itinerants.
13. Dotació i control del material en infermeria i festejos populars. Llistat de medicació.
14. Paper de la infermeria en la plaça de bous
15. Paper de la infermeria en bous al carrer

TEMES DE *ANATOMIA QUIRÚRGICA

16. Anatomia quirúrgica de la Regió *inguino-femoral (Triangle de *Scarpa)

17. Anatomia quirúrgica de la Regió cervical

18. Anatomia quirúrgica de la Regió Axil·lar. Plexe braquial.

19. Anatomia quirúrgica de la Regió Perineal, recte i anus.

CASOS *CLINICOS

ABORDATGES QUIRÚRGICS: MANIOBRES DE DISSECCIÓ

Assistència Mèdic-Quirúrgica i Relacions Interprofessionals

1. Protocol d'actuació d'assistència d'un accident taurí. Valoració ordenada de l'assistència inicial d'un *politraumatizado per asta de bou: avaluació primària i secundària.
2. Actuació i assistència en la infermeria al ferit per asta de bou
3. Trasllat a la infermeria i posterior evacuació a centre hospitalari de referència. Personal de presència per al desvestit del vestit professional.
4. Morfologia de les banyes del bou de lídia i les seues alteracions.
5. Biomecànica *lesional segons la morfologia de l'asta de bou i tractament en la infermeria de les ferides de parts blanques amb exploració de les trajectòries de la ferida. Rentades, drenatges i sutures.
6. Maneig urgent de la via aèria.
7. L'hemorràgia profusa i el seu tractament immediat.
8. Accés als grans gots perifèrics
9. El que ha de saber un cirurgià general per a les ferides vasculares: quins gots es poden o no lligar.
10. Actitud davant la banyada vascular dins i fora del rode.
11. Traumatismes toràcics
12. Traumatisme cranioencefàlic. Tractament immediat, immobilització i trasllat.
13. Traumatisme *raquimedular. Tractament immediat, immobilització i trasllat.
14. Traumatismes de cara i coll.
15. Traumatismes Abdominals
16. Traumatisme Abdominal Obert
17. Traumatisme Abdominal Tancat
18. Ferides perineals.
19. Fractures i esquinços d'extremitats i pelvis.
20. Lesions de genoll en els professionals taurins
21. Paper de la infermeria en una ferida per asta de bou. Què fer i què no fer. Seguiment i cures en el postoperatori.

LA INFORMACIÓ SANITÀRIA A la PREMSA

CASOS *CLINICOS

TALLERS D'HABILITATS

MANIOBRES CRÍTiques QUE SALVEN VIDES (VÍDEOS)

PROFESSORAT

María Teresa Alcalá Soriano

Enfermera. Plaza de toros de Valencia

Luis Aparicio Bellver

Profesor Honorario Universitat de València

María Sonsoles Aragón Álvarez

Anestesiista. Plaza de Toros de Valencia. Servicio Anestesiología, Reanimación y Terapia del Dolor del Hospital Universitario de la Ribera. Alcira. Valencia.

Rafael Badenes Quiles

Profesor Contratado Doctor. Universitat de València. Servicio de Anestesiología y Reanimación. Hospital Clínic Universitari de València..

José Ignacio Blanes Mompó

Profesor Asociado. Departament de Cirurgia. UV. Servicio de Angiología y Cirugía Vasculard. Consorcio Hospital General Universitario de Valencia.

Fernando Carbonell Tatay

Jefe Unidad Cirugía Pared Quironsalud, Valencia. Cirujano Plaza de Toros de Valencia, Utiel y Requena

Daniel Casanova Rituerto

Catedrático de Cirugía. Universidad de Cantabria. Hospital U. Marqués de Vallecilla. Plaza de Toros de Santander

Enrique Crespo Rubio

Traumatólogo. Hospital Quirón-Ruber Madrid. Plaza de Toros de Zamora, Huesca y Ciudad Rodrigo.

Rafael Fuentes Martos

Cirujano jefe. Plaza de Toros de Jaen y Úbeda.

Rafael Jesús Gallego Puertollano

Anestesiista. Plaza de toros de Jaén y Ubeda

Máximo García Padrós

Cirujano jefe. Plaza de Toros de Las Ventas, Madrid

Pascual González Masegosa

Cirujano Jefe Plaza de Toros de Albacete

Eva María González Soler

Profesor/a Asociado de Universidad. Departament d'Anatomia i Embriologia Humana. Universitat de València

---

Eduardo Hevia Sierra

Cirugía Ortopédica y Traumatología. Hospital La Fraternidad. Madrid. Equipos Crespo de Cirugía Taurina.

Ángel Manuel Hidalgo Ovejero

Traumatólogo. Cirujano Jefe de la Enfermería de la Plaza de Toros de Pamplona.

Ricardo Julián Iglesias Delgado

Cirujano. Hospital Ciudad de Coria.

Elsa Jiménez Vicente

Cirujana Jefe Plaza de Toros de Cuenca

Daniel López-Quiles Gómez

Traumatólogo. Plaza de Toros de Valencia.

Francisco José Martí Canoves

Anestesiista. Hospital Clínico Universitario de Valencia.

Ivan Martin Gonzalez

Cirujano cardiovascular. Hospital Universitari i Politècnic La Fe. Departament de Cirurgia. Universitat de València..

María Cristina Martínez Borja

Enfermera de la plaza de toros de Algemesí. Hospital Universitario de la Ribera. Alcira. Valencia.

Juan Bautista Martínez León

Catedrático. Departament de Cirurgia. UV. Servicio de Cirugía Cardiovascular. Hospital Universitari i Politècnic La Fe.

Francisco Martínez Soriano

Profesor Honorario Universitat de València

Luis María Merino Peñacoba

Cirujano. Hospital Clínico de Valladolid. Plaza de toros de Valladolid.

Encarna Miñana Aragón

Anestesiista. Plaza de Toros de Valencia. Servicio Anestesiología, Reanimación y Terapia del Dolor del Hospital Universitario de la Ribera. Alcira. Valencia

---

Alberto Miñana Pérez

Cirujano vascular. Plaza de toros de Alicante.

José Ignacio Miota de Llama

Cirujano. Hospital General Universitario de Albacete. Plaza de toros de Albacete.

José Manuel Morales Puebla

Otorrinolaringólogo, Hospital Universitario La Paz, Madrid

Alfonso Morcillo Aixelá

Cirujano Torácico. Hospital Universitari i Politècnic La Fe. Valencia

---

Octavio Mulet Zayas

Cirujano jefe. Plaza Toros Real Maestranza de Sevilla.

José Eduardo Pérez Folqués

Cirujano. Plaza de Toros de Algemesí.

Vicente Pla Marti

Cirujano. Profesor Asociado Asistencial de Ciencias de la Salud. Departament de Cirurgia. Universitat de València.

José Manuel Ramia Angel

Jefe de Servicio. Hospital Universitario de Guadalajara.

Pilar Ramos Branchadell

Enfermera. Plaza de toros de Castellón.

Ricardo Robles Campos

Catedrático de Cirugía Universidad de Murcia. Cirujano Jefe. Plaza de Toros de Murcia

---

María Gracias Ruiz Navarro

Enfermera. Plaza de toros de Valencia

Luis Sabater Ortí

Profesor/a Titular de Universidad. Departament de Cirurgia. Universitat de València

---

Raúl Javier Sales Sevilla

Investigación Escala Técnica Básica. Departament de Cirurgia. Universitat de València

---

Antonio Silvestre Muñoz

Jefe de Servicio Traumatología y Ortopedia. Hospital Clínico de Valencia. Profesor Contratado Doctor. Departament de Cirurgia. Universitat de Valencia.

Julio Soriano Mestre

Veterinario Plaza de Toros de Valencia. Director Centro Clínico Veterinario

---

Carlos Val-Carreres Guinda

Cirujano jefe. Plaza de Toros de Zaragoza.

M^a del Pilar Val-Carreres Rivera

Cirujana. Plaza de Toros de Zaragoza. Profesor Asociada Médico. Universidad de Zaragoza. Hospital Clínico Universitario Lozano Blesa Zaragoza

---

Alfonso Amador Valverde Navarro

Profesor Titular de Universidad. Departament d'Anatomia i Embriologia Humana. Universitat de València.

Francisco Javier Vaqué Urbaneja

Cirujano. Hospital Universitari i Politècnic La Fe de Valencia

---

Cristóbal Zaragoza Fernández

Jefe de Servicio de Cirugía General, Digestiva y CMA. Hospital General Universitario de Valencia. Cirujano-Jefe Plaza de Toros de Valencia.

OBJECTIUS

Les sortides professionals que té el curs són:

La formació específica, fins ara no contemplada amb certificació universitària, dels sanitaris per al tractament in situ i trasllat medicalitzat dels pacients ferits per asta de bou constitueix una necessitat per a la societat en general que participa àmpliament dels festejos taurins i dels professionals de la tauromàquia. Aquest títol d'Expert Universitari en Assistència Mèdic Quirúrgica Integral aporta els coneixements necessaris per a poder atendre aquest tipus d'accidents i el certifica mitjançant un títol universitari de postgrau. La normativa legislatives possiblement exigeix en el futur la documentació d'un títol específic en l'assistència als ferits per asta de bou com a requisit per a formar part dels equips assistencials dels diferents festejos taurins. El present títol d'Expert Universitari proporciona la formació bàsica necessària i la titulació per a poder participar en l'assistència als festejos taurí

Els festejos taurins a Espanya, tant corregudes de bous amb professionals com activitats amb aquesta mena d'animals en festes populars, suposen un elevat nombre d'esdeveniments dins de les festivitats culturals anuals. El nombre de persones ferides durant aquests esdeveniments requereix d'uns coneixements mèdics específics, de crucial importància per a assegurar la correcta

atenció després d'aquesta mena d'accidents. Per a tots els professionals sanitaris interessats en l'adquisició de coneixements relacionats amb aquest àmbit mèdic, la Universitat de València compta en la seua nòmina de títols de postgrau amb l'Expert Universitari en Assistència Mèdic-Quirúrgica Integral als Ferits per Asta de Bou.

- Protocol d'actuació immediata en la pauta general d'assistència d'un accident taurí.
- Valoració ordenada de l'assistència inicial d'un *politraumatizado per asta de bou.
- Diagnòstic de la urgència vital del ferit per asta de bou.
- Avaluació i tractament de la lesió de la via aèria.
- Reanimació cardiorespiratòria i ús de desfibril·lador.
- Coneixement i avaluació dels traumatismes tancats i oberts per asta de bou distingint la seua gravetat.
- Aplicació adequada i protocol·litzada dels primers auxilis davant el traumatitzat taurí.
- Coneixement i diagnòstic a l'exploració física de les lesions múscul-esquelètiques: cap, tronc, extremitats.
- Diagnòstic i immobilització amb els mitjans disponibles davant sospita de lesió medul·lar.
- Tècniques d'immobilització i trasllat dels ferits per asta de bou: ambulàncies, UCI i

medicalitzades.

- Conèixer l'anatomia de l'asta de bou i els seus mecanismes de lesió.
- Coneixements de la Legislació vigent a Espanya i les diferències entre les comunitats autònomes sobre l'assistència mèdic-quirúrgica i certificacions oficials en festejos taurins, places fixes, portàtils i *bous al *carrer.
- Conèixer l'equipament i la dotació d'una infermeria d'assistència als diferents festejos.
- Coneixement del vocabulari específic metge taurí i la redacció del comunicat facultatiu.
- Informació adequada a premsa i mitjans de comunicació.
- Informació i relació amb el torero.